

ELŐSZÓ

A szellem a valótlanóság lényegévé válhat. A tömörség, legyen bármilyen elegáns vagy emlékezetes, a dolgok természeténél fogva soha nem juttatja érvényre egy bonyolult helyzet valamennyi elemét. Ilyen jellegű témákról röviden csak kihagyásokkal és leegyszerűsítéssel nyilatkozhatunk. A kihagyás és a leegyszerűsítés segíthet a megértésben, ám sokszor téves megértést eredményezhet, mivel esetleg csak a lerövidítő tetszetősen megfogalmazott gondolataiba, és nem a lehangoló valóságba nyerünk betekintést, amelynek e gondolatok mindössze tartalmi kivonatai.

Ám az élet rövid, információ pedig temérdek van, és senkinek sincs mindenre ideje. Többnyire kénytelenek vagyunk a túlon túl rövid vagy semmilyen megvilágítás között választani. A rövidítés szükséges rossz. A tömörítőre hárul a felelősség, hogy a legtöbbet hozza ki abból, ami bár lényegét tekintve helytelen, a semminél még mindig több. Meg kell tanulnia tömöríteni anélkül, hogy a tényeket meghamisítaná. Meg kell tanulnia az adott helyzet lényegére összpontosítani, ugyanakkor nem hagyhatja figyelmen kívül a valóságot nézve kevésbé fontosnak tűnő szempontokat sem. Ily módon előfordulhat, hogy bár nem a teljes igazságot mondja el – minthogy a teljes igazság szinte bármely fontos témában összegegyeztetetlen

a rövidséggel –, a korunk gondolkodásmódjára oly jellemző veszélyes részigazságoknál mégis jelentősen többet mond.

A szabadság és ellenségeinek témája kimeríthetetlen. Mindaz, amit írtam, kevés ahhoz, hogy teljes igazságot szolgáltatasson, mindazonáltal legalább érintettem a téma számos vonatkozását. Bemutatásukkor az említett aspektusok mindegyike valamiképp a túlzott leegyszerűsítés benyomását keltheti. Az egymást követő leegyszerűsítések mégis olyan összképet alkotnak, amely – reményem szerint – jelzi az eredeti nagyságát és összetettségét.

Az összképben nem szerepelnek a szabadság gépies és katonai ellenségei, a világon uralkodók alattvalóik feletti hatalmát mérhetetlenül megnövelő fegyverek és fortélyos szerkezetek, s az egyre értelmetlenebb öngyilkos háborúk romlásunkat okozó költséges előkészületei – nem mintha nem lennének fontosak, de mellőzésük jobban szolgálja a célt, és korábban mássutt már ejtettem szót róluk. Az itt következő fejezetek olvasása közben nem szabad megfeledkeznünk a háttérrel: az 1956-os magyar forradalomról és annak vérbe fojtásáról, a hidrogénbombáról, arról a kiadásról, amit minden nemzet „védelmi”-nek titulál, valamint a fekete, fehér, barna és sárga bőrű egyenruhás fiatal emberek végeláthatatlan hadoszlopairól, amint engedelmesen masíroznak a közös sír felé.